23432	De situatie in het Midden-Oosten
36180	Doen waar Nederland goed in is - Strategie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking
Nr. 799	Brief van de minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 oktober 2026

Op 20 oktober jl. heeft uw Kamer verzocht om een schriftelijke reactie op het bericht ‘VN-tak schrapt noodhulp voor half miljoen Palestijnen vanwege geldtekort’. Middels deze brief geef ik invulling aan dit verzoek.

Op 19 oktober 2026 heeft het Wereldvoedselprogramma (WFP) bekendgemaakt dat het de voedselhulp in Gaza moet verminderen vanwege een tekort aan financiële middelen. Wereldwijd, en ook in Gaza, staat de humanitaire hulpverlening onder aanzienlijke druk als gevolg van teruglopende financiering[1]. Dit zet de al zeer kritieke humanitaire situatie in Gaza verder onder druk.

Nederland maakt zich ernstige zorgen over de aanhoudende noden in Gaza, die in de eerste plaats het gevolg zijn van het aanhoudende geweld en grootschalige ontheemding. Daarnaast is er beperkte ruimte voor hulpverlening, ondanks het feit dat het staakt-het-vuren reeds een jaar van kracht is. Hulporganisaties hebben te maken met ernstige belemmeringen voor het leveren van hulp, waardoor de toegang, planning en continuïteit van hulpverlening bemoeilijkt wordt. Zo is Kerem Shalom de enige grensovergang die momenteel open is voor hulpgoederen, waardoor aanvoerroutes naar het noorden van Gaza langer zijn en de transportkosten toenemen. Daarnaast hanteert Israël een brede lijst met *dual-use* goederen (civiele goederen die volgens Israël voor militaire doeleinden kunnen worden gebruikt). Dit heeft als gevolg dat er strenge restricties zijn op alledaagse en levensreddende goederen zoals medische middelen, generatoren en tentstokken. Langdurige vertragingen bij het verkrijgen van vereiste vergunningen en het weigeren van goederen leiden tot hoge kosten voor opslag en tot het bederven van goederen. Samen met de fluctuerende en vaak hoge prijzen voor bijvoorbeeld brandstof leiden deze belemmeringen ertoe dat humanitaire hulp in Gaza relatief duur is en de noden hoog blijven. Ook kan de stap naar vroeg herstel daardoor moeilijk worden gezet.

Om de humanitaire situatie in Gaza daadwerkelijk te verbeteren, is het volgende nodig: de gewelddadigheden moeten duurzaam worden beëindigd, en humanitaire organisaties moeten veilige, ongehinderde en onvoorwaardelijke toegang krijgen tot Gaza. Daarnaast dient er voldoende financiering door de internationale gemeenschap te worden geboden om de benodigde hulp te laten leveren.

Het kabinet ziet het laten slagen van het vredesplan van president Trump onverminderd als een belangrijke stap in het realiseren van het duurzaam beëindigen van de gewelddadigheden. Knelpunten zijn nog altijd de ontwapening van Hamas en de volledige terugtrekking van de Israëlische strijdkrachten uit Gaza. Voortdurende schendingen van het staakt-het-vuren maken het werk voor

[1] Het humanitaire plan voor Gaza in 2026 is momenteel voor circa 40% gefinancierd: https://fts.unocha.org/plans/overview/2026.

humanitaire organisaties gevaarlijk en beperken de bewegingsvrijheid van deze organisaties.

Het kabinet is duidelijk over het feit dat het beleid van Israël met betrekking tot het belemmeren van humanitaire hulp naar Gaza moet veranderen. Nederland blijft Israël daarom bilateraal en multilateraal aanspreken om veilige, onvoorwaardelijke en ongehinderde humanitaire toegang te faciliteren voor professionele hulporganisaties. Dusverre heeft dit onvoldoende resultaat opgeleverd.

De berichtgeving van het WFP moet worden gezien in het licht van de bredere trend van wereldwijde tekorten aan financiering voor humanitaire hulp. Nederland maakt zich zorgen om deze bredere trend waardoor hulporganisaties gedwongen worden om keuzes te maken. Het kabinet is hierover regelmatig in gesprek met haar humanitaire partners, waaronder het WFP. Nederland heeft – tegen de algemene trend van dalende internationale noodhulpbudgetten in – dit jaar extra ongeoormerkte, meerjarige en flexibele financiering vrijgemaakt voor de VN, de Rode Kruis- en Rode Halve Maanbeweging en de Dutch Relief Alliance. Nederland droeg dit jaar reeds 57 miljoen euro bij aan het WFP. Vanwege de urgente noden in onder meer Gaza, en het cruciale mandaat van het WFP bij het bestrijden van honger, verhoogt het kabinet de totale bijdrage aan het WFP voor 2026 met 19 miljoen euro tot 76 miljoen euro. Deze extra bijdrage wordt bovendien versneld overgemaakt. Dankzij deze meerjarige flexibele financiering kunnen VN-organisaties zoals het WFP zelfstandig besluiten waar middelen in te zetten gebaseerd op de omvang en ernst van de humanitaire noden. Omdat Gaza op basis van deze prioritering tot de gebieden met de grootste humanitaire noden behoort, komt een relatief groot deel van de financiering aan VN-organisaties als het WFP daar terecht. Nederland blijft andere landen oproepen om hun, bij voorkeur flexibele, humanitaire financiering voort te zetten en te vergroten, bijvoorbeeld en marge van de Algemene Vergadering van de VN. Naast deze structurele wijze van financiering heeft Nederland sinds oktober 2023 in totaal 110,2 miljoen euro vrijgemaakt voor crisis specifieke noodhulp aan Gaza, naast de 37 miljoen euro ter versterking van de medische capaciteit.

Hiermee beoogt Nederland de humanitaire respons in Gaza en elders, ondanks de moeilijke omstandigheden, zo effectief en voorspelbaar mogelijk te ondersteunen.

De minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
S.W. Sjoerdsma